

Cooperació catalana

Octubre 2025

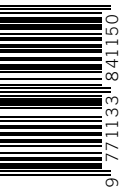
Any 46è

PVP 3,00 €

Fundació
ROCA GALÈS
CATALUNYA

Llegeix la revista mensual del cooperativisme català — rocagales.cat

VI Serveis, mobilitat industrial sostenible

Pàg. 10

ENTREVISTA:
Simona Levi, cultura
lliure i eines digitals.

Pàg. 13

COOPERATIVISME:
El cooperativisme
és antifeixista!

Pàg. 16

ESS:
I Congrés de l'Economia
Solidària de Catalunya.

Pàg. 22

Segueix-nos a les xarxes

@rocagales

/FundacioRocaGales.5

rocagales.cat

Editora: Fundació Roca Galès

Redacció i administració:

Aragó, 281, 1r 1a 08009 Barcelona
Tel. 93 215 48 70 - cc@rocagales.cat
www.rocagales.cat

Coordinació: Agnès Giner.

Consell assessor: Agnès Giner, Carla Liébana, Antònia Montaner, Ricard Pedreira, Xavier Pié, Joseba Polanco, Jordi Rojas, Àlex Romaguera, Lorena Torró, Jordi Via i Armand Vilaplana.

Els autors són responsables dels articles signats. Ni la direcció de la revista ni els editors comparteixen per força les opinions que puguin reflectir els textos aquí inscrits

Foto portada: VIServeis, SCCL

Disseny, maquetació i impressió:

L'Apòstrof, SCCL, i Cevagraf, SCCL

Dipòsit legal B-22.823/80

Edició impresa: ISSN 1133-8415.

Edició digital: ISSN 2696-9386.

Aquesta revista ha estat impresa en paper ecològic.

appec
editors de revistes i digitals

Generalitat de Catalunya

Sumari

04

TORNAVEU

Manuela Frudà

05

EDITORIAL

El cooperativisme davant el repte d'una nova identitat

06

NOTICIARI

Agnès Giner

09

COOPERATIVES DE CATALUNYA

Techbloc4 organitza les Jornades Beta: tecnologia amb impacte social
Confederació de Cooperatives de Catalunya

10

LES NOSTRES COOPERATIVES

VIServeis, cooperativisme per la mobilitat industrial sostenible
Anna Pujol

13

L'ENTREVISTA

Simona Levi.
Àlex Romaguera

16

COOPERATIVISME

El cooperativisme és antifeixista!
Jordi Garcia

19

EMPRESA COOPERATIVA

Apunts sobre gestió empresarial i valors cooperatius
Jordi Via

22

ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

L'economia solidària catalana convoca el seu primer congrés nacional
Antònia Montaner

25

RESSENYA

Sobre el valor de la igualtat
Ricard Pedreira

Simona Levi acumula una llarga trajectòria en l'àmbit de la cultura lliure i l'ús estratègic de les eines digitals per a l'organització i l'acció col·lectiva. També, a través del projecte Xnet, dedicat a la promoció dels drets digitals, aquesta dramaturga, investigadora i gestora cultural, ha aconseguit posar al descobert la corrupció dels grans partits i institucions de govern. Un fenomen que va traslladar a l'opinió pública amb 15MpaRato i altres iniciatives que, en el seu moment, van sacsejar el conjunt de l'opinió pública. Membre del Grup Ciutadà contra la Corrupció, tant català com estatal, Levi (Torí, 1966) ha estat coautora del llibre *#Fake You* (Raig verd, 2019) i, més recentment, de l'assaig *Digitalització democràtica* (Raig verd, 2024), on explica que els espais digitals han esdevingut latifundis extractius privats en què les institucions s'han convertit en simples comercials de les empreses tecnològiques que en tenen el monopoli, les Big Tech. Davant d'això, insta la ciutadania a reclamar un marc normatiu que posi límits a aquestes companyies amb l'objectiu de recuperar Internet com a eina a l'abast de tothom, respectuosa amb els drets humans i que ofereixi possibilitats igualitàries.

Simona Levi

Àlex Romaguera
Periodista
@AlexRomaguera

«Amb la seva tecnofòbia, l'esquerra fa que la gent s'escori cap a la dreta»

XNET

66

«El problema no són les tecnologies, sinó els productes d'aquestes empreses tecnològiques.»

La irrupció d'Internet, que ens ha conduït a l'actual "era digital", fins a quin punt ha canviat la nostra manera de viure i relacionar-nos?

Totes les tecnologies de xarxa, com van ser l'escriptura i la impremta en el seu moment, permeten reduir, abans que el poder no se n'adoni, la intermediació entre les persones i la informació. Si ja aleshores calia que algú valent creués el bosc i expliqués quines coses hi havia a l'altre costat, amb les primeres xarxes de camins, allò que sabíem de manera forçosament esbiaixada, es va veure més matisat i aclarit. Doncs bé, amb Internet succeeix el mateix: és una tecnologia que hauria de permetre'ns empoderar-nos i facilitar les nostres comunicacions amb qui abans era difícil tenir-les, amb el potencial democratitzador que això implica.

En el teu darrer llibre, *Digitalització democràtica*, assenyaless que determinades circumstàncies impedeixen que sigui així. A què et refereixes?

Indico que hem substituït els anteriors mediadors per grans corporacions o pel mateix poder institucional, que mitjançant uns protocols de funcionament, practiquen un nivell de reinterpretació (o reintermediació) que ens priven de comunicar-nos entre tothom i, de retruc, limiten la nostra capacitat per adquirir coneixements, prosperar i ser feliços.

En som conscients o, per contra, creiem que estem davant unes eines democràtiques sobre les quals tenim un domini absolut?

El problema no són les tecnologies, sinó els productes d'aquestes empreses. Podem fer un símil amb el menjar: és

necessari per viure; només esdevé problema si el que ingerim tan sols són hamburgueses del Burger King. Insisteixo: la tecnologia en si mateixa ens garanteix ser més intel·ligents i comunicats, de manera que cal rebatre aquesta narrativa *mainstream* segons la qual es tracta d'una eina perillosa i de la qual cal tenir por.

De tota manera, molts usuaris recorren a Google per fer les cerques pensant que la informació que n'obtenen és fruit d'un procés transparent...

Per això és necessari distingir l'eina del producte que utilitzes. I, si ens referim a Google, saber que podem optar per altres cercadors. Cal subratllar-ho les vegades que faci falta: el que és tòxic no és la tecnologia, que és perfectament vàlida, sinó el producte d'una multinacional concreta que, amb el permís de les nostres institucions, recentralitza i reintermedia aquestes tecnologies democratitzadores.

La culpa radica en la manera amb què actuen les institucions?

Exacte, perquè són elles les que contracten aquestes empreses i utilitzen els seus productes esbiaixats, en lloc de regular els negocis que fan, cosa seria lògica i perfectament lícit.

Hi ha hagut una deixadesa de funcions?

No només. La llei europea de 2014, destinada a fixar unes normes per digitalitzar l'administració, s'està incomplint en no exigir requisits en relació amb la protecció de dades i altres qüestions. I això fa que tot estigui digitalitzat en programari privat, quan si alguna cosa hauria de vetllar el sector públic és que els usuaris puguem auditar amb programari lliure i servidors sobirans.

Ara què succeeix exactament?

Doncs que l'administració té un núvol on la multinacional a la qual ha cedit el monopoli furga en la nostra vida privada i vulnera així els nostres drets de ciutadania. Que durant la Covid-19 ens hàgim adonat que ens podien geolocalitzar i traçar els nostres moviments, almenys ha ajudat a fer que alguns sectors reaccionin. De fet, els darrers anys, diversos països han adoptat lleis que pal·lien alguns patrons obscurs, com ara fer recorreguts en la navegació que no vols fer o firmar consentiments de què discrepes.

També caldria fiscalitzar aquelles plataformes que permeten publicar missatges que atien l'odi o contravenen els drets humans, no trobes?

Quant als continguts, els que realment tenen capacitat d'afectar el debat públic provenen de plataformes que cobren per donar visibilitat a determinades coses o amb intenció institucional. I, si resseguim aquest camí, arribarem als partits polítics; en aquest cas l'idoni seria monitorar-los i imposar-los sancions contundents. Així es podria reduir les *fake news* o les desinformacions que veiem.

Un cas molt evident és X (abans Twitter), on els inversors ens evoquen idees reaccionàries i conductes poc responsables...

Per aquest motiu és important que puguem traçar la inversió i, aparellant-la amb les obligacions de verificació, minimitzar les informacions inventades. Informacions que, repeteixo, estan fomentades per partits polítics, no pas per la gent.

L'opció de migrar cap a Mastodon o altres xarxes socials, com així defensen algunes entitats, és una bona alternativa?

Aquest debat ja el vam tenir a propòsit del 15-M, quan per promoure un canvi social i revolucionari es va utilitzar Facebook, que aleshores era l'àgora principal. Abandonar Twitter no crec que sigui eficient, ja que és on trobem més gent. Seria més adient seguir-hi i, alhora, cultivar espais més sans.

Pel que fa a la intel·ligència artificial (IA), també hi ha un intens debat respecte als riscos que pot comportar...

Aquí la posició hauria de ser la mateixa: pensar que es tracta d'una eina que ens ajuda en moltes tasques, però que necessitem en servidors sobirans, de manera

Simona Levi és dramaturga, investigadora i gestora cultural, a banda del seu activisme pels drets digitals, la cultura lliure i l'ús estratègic de les eines digitals.

que tota la informació que generem no s'escampi per la blogosfera. Algunes plataformes ja ho estan fent.

Quan llegeixes que Albània ha creat una IA com a ministra d'adjudicació de contractes públics, que penses?

Algú pot creure que és dolent perquè suprimirà llocs de treball, però l'experiència ens diu que es creen feines amb intel·ligència artificial amb una corba d'aprenentatge més accessible i satisfactòria. Lluny del que avui ofereixen les institucions, que com a estructures fisicolegals, continuen mantenint regulacions i dinàmiques carregoses, en lloc de simplificar els seus processos per atendre bé a la ciutadania. No

és estrany que, davant de tanta burocràcia i manca de respostes a les necessitats socials, la gent s'exasperi i acabi votant solucions extremistes de taula rassa.

Sigui com sigui, caldria explicar a la població que, més enllà de fer-nos addictius, les noves tecnologies tenen un impacte pel que fa al consum d'aigua i recursos naturals?

No hi estic d'acord; tenir fills o disposar d'un cotxe consumeix milers de vegades més que dues-centes consultes al CHAT GP. Cal ser molt curosos, perquè amb la seva tecnofòbia, l'esquerra fa que la gent s'escori cap a la dreta. I això no té res a veure amb el fet que hàgim

de ser proactius, però si parlem d'ecologia, diguem primer que cal deixar d'envair-ho tot com a espècie. Centrar els problemes en la tecnologia, com fan alguns, no sols és erroni; ignora que ha aconseguit substituir coses molt més contaminants.

La tasca que fan els moviments hacker i maker la consideres positiva, però?

Sens dubte, són l'avantguarda a l'hora de proposar nous models. De fet, el pròxim 28 d'octubre, juntament amb la Fundació Accent Obert, tindrà lloc la segona edició de la Conferència Europea "4D: digitalització democràtica i drets digitals", on presentarem iniciatives que apliquen tecnologies per dessalinitzar, recuperar aigües i modificar les formes perquè l'agricultura torni en mans dels camperols i no de les multinacionals. Hi ha moltes possibilitats d'utilitzar aquestes tecnologies amb vista a assolir més autonomia i sobirania en el treball i altres àmbits.

Confies que les institucions s'avindran a introduir aquestes pràctiques i aplicar una legislació que eviti els programes més lesius per a les comunitats?

Aquest és el disseny, raó per la qual els moviments han de ser vigilants i tenir una major interlocució i col·laboració amb el poder i, com ja s'està produint, popularitzar tecnologies de més proximitat i posar en relleu la necessitat de comptar amb codi lliure, auditar i enviar una *pull request*; és a dir, una sol·licitud de revisió i actualització del programari. Una possibilitat de la qual, per exemple, el professorat n'està privat.

No té marge de maniobra?

Es veu obligat a fer les classes en Google Classroom, no en pot marxar. I això passa perquè el 2006 les institucions van establir un conveni amb la multinacional, que, a força de comercialitzar massivament les dades de la població, pot digitalitzar tots els correus i fer-se càrrec del manteniment del servei de forma gratuïta. La responsabilitat, doncs, és de les institucions, que han cedit el monopoli a aquestes grans companyies, les Big Tech, quan si hi hagués una eina que garantís una major portabilitat, privacitat i audibilitat, la ciutadania hi optaria. Aquesta és la principal fita.

“

«La llei europea de 2014, destinada a fixar unes normes per digitalitzar l'administració, s'està incomplint en no exigir requisits relacionats amb la protecció de dades i altres qüestions.»